

Radio Free Asia
15 YEARS OF BRINGING FREE PRESS TO CLOSED SOCIETIES

Nông nghiệp sẽ là giải pháp cho môi trường và nạn đói
Việt Hà, phóng viên RFA
2011-04-26

Thay đổi khí hậu toàn cầu, dân số tăng, cạn kiệt nguồn nước cùng với giá thực phẩm leo thang đang là gánh nặng đối với người dân ở nhiều vùng trên thế giới.

Tổ chức WorldWatch, một tổ chức phi chính phủ có trụ sở tại New York, mới đây đã đưa ra 15 cách trong đó nông nghiệp có thể giúp thế giới đối phó có hiệu quả với những thách thức về môi trường, giúp giảm nghèo đói. Việt Hà có bài tìm hiểu và tường trình.

Nông nghiệp: giải pháp chứ không phải nguyên nhân

Chưa bao giờ, vấn đề an ninh lương thực lại được đặt ra khẩn thiết như hiện nay, nhất là khi khí hậu toàn cầu đang thay đổi, đe dọa đời sống của nhiều người, và giá thực phẩm cũng như nhiên liệu trên toàn cầu leo thang đang khiến nhiều người nghèo tại các nước đang phát triển ở châu Á và châu Phi phải đối mặt với cái đói triền miên. Đứng trước những thách thức này, tổ chức World Watch đã đề ra 15 đề nghị mà nông nghiệp có thể giúp thế giới chống đói nghèo và đối mặt với những thách thức về môi trường.

Bà Danielle Nierenberg, đồng giám đốc của dự án Nurshing planet, thuộc WorldWatch nói về các đề nghị này như sau:

Danielle Nierenberg: *Chúng tôi muốn nhấn mạnh làm thế nào, nông nghiệp có thể trở thành giải pháp cho những thách thức lớn về môi trường hiện nay. Thường thì nông nghiệp bị coi là một trong các nguyên nhân gây ảnh hưởng môi trường, chính vì vậy chúng tôi muốn chỉ ra rằng nông nghiệp là giải pháp chứ không phải là nguyên nhân. Chúng tôi chỉ ra một vài cách chính mà nông nghiệp có thể giúp giải quyết vấn đề, dựa vào những gì chúng tôi thấy được trong vòng 15 tháng qua, tại hơn 25 nước ở khu vực hạ saharra, qua các cuộc nói chuyện với khoảng 300 dự án, nông dân, nhóm nông dân, các nhà làm chính sách, các nhà khoa học.*

5 cách mà tổ chức Worldwatch đưa ra tập trung vào vấn đề giảm lãng phí thực phẩm, đa dạng hóa cây nông nghiệp cung cấp dinh dưỡng cao có nguồn gốc địa phương, tiết kiệm nước, đầu tư vào phụ nữ làm nông nghiệp, và tổ chức nông nghiệp ở thành thị.

Một trong những điểm chính được các chuyên gia của tổ chức này chú ý đến là việc giảm thiểu lãng phí thực phẩm. Theo bà Danielle Nierenberg, thì có từ 20% đến 50% thu hoạch trên toàn cầu bị lãng phí trước khi đến được với người dùng. Bà đưa ra ví dụ về việc các nông dân ở Niger đã tìm cách giảm thiểu lãng phí thực phẩm một cách có hiệu quả như sau:

Danielle Nierenberg: *Nông dân ở Niger đã tìm ra cách để giải quyết vấn đề này, làm việc với các nhà nghiên cứu ở trường đại học Perdu, họ trồng cow peas là một loại đậu, một loại cây lương thực ổn định, họ sử dụng các bao làm ở địa phương được bao kín ở đầu để tránh mốc,*

hông, cách này giúp các nông dân Niger tiết kiệm được khoảng 255 triệu dollar mỗi năm, và ở những nơi nghèo khó khi mà thu nhập đầu người chưa được 2 đô la một ngày thì bất cứ tăng thu nhập nào cũng quan trọng.

Nông nghiệp ở thành thị

Một đề xuất khác cũng được các nhà nghiên cứu chú ý là việc tổ chức nông nghiệp ở ngay trong thành phố. Nguyên nhân khiến đề xuất này quan trọng là bởi tốc độ di dân từ nông thôn vào thành thị đang diễn ra nhanh chóng trên toàn cầu. Chỉ tính riêng vùng hạ Sahara, đã có khoảng 14 triệu người chuyển vào thành phố mỗi năm, và sự di cư này chỉ đứng thứ hai sau sự di cư lớn ở Trung Quốc. Vào năm 2020, sẽ có khoảng từ 30 đến 35% người dân châu Phi sẽ phụ thuộc hoàn toàn vào các thực phẩm được trồng trong các thành phố.

Bà Danielle Nierenberg cũng đưa ra ví dụ về phát triển nông nghiệp thành thị ở Kinbera, gần thủ đô Nairobi, Kenya đã giúp những người dân nơi đây có thực phẩm như thế nào:

Danielle Nierenberg: *một trong những điều mà chúng tôi đã thấy ở Kinbera là người dân có thể tự cung cấp được nhiều loại thực phẩm với diện tích rất nhỏ, có một nhóm nông dân tự lập một nhóm gọi là nhóm tự lực, họ lập một loại nông trại gọi là nông trại theo chiều thẳng đứng, tức là những người phụ nữ khâu các bao đựng đất, rồi đục những lỗ xung quanh rồi gieo hạt, và làm như vậy họ có thể trồng được nhiều cây ở các tầng khác nhau.*

Họ có thể để 3 bao kiểu như vậy trong một sân sau nhà nhỏ hoặc sân thượng, hoặc ban công. Tại Nairobi, dạng nông trại kiểu này đang ngày càng trở nên quan trọng vì nó giúp họ nuôi gia đình, không phải mua rau ngoài chợ. Năm 2008, khi chiến sự bùng nổ tại Nairobi sau bầu cử, không có thực phẩm vào Kinbera, thì những người phụ nữ này vẫn cung cấp được thức ăn cho gia đình nhờ cách làm này.

Theo bà cách làm này hoàn toàn có thể áp dụng được ở các thành phố lớn khác trên thế giới như Bangkok, Bắc Kinh, hay New York.

WorldWatch cũng đề cập đến vấn đề lấy đất tràn lan tại châu Phi hiện nay. Với sức ép về giá thực phẩm tăng cao, các nước giàu có hơn ở Trung Đông và châu Á như Ả rập Saudi, Yemen, Trung Quốc đang mua đất của người nông dân châu Phi với giá rẻ để tăng năng suất nông nghiệp của họ. Điều này đã dẫn đến việc bóc lột chính những người nông dân có đất canh tác nhỏ ở châu Phi, gây ảnh hưởng đến vấn đề an ninh lương thực của họ.

Vì vậy các nhà nghiên cứu đề nghị một sự hợp tác đầu tư giữa nước ngoài và các nông dân một cách hiệu quả hơn để không những phía nước ngoài thu được lợi mà vẫn không ảnh hưởng đến việc cung cấp lương thực cho người nông dân.

Theo bà Danielle Nierenberg, các tổ chức quốc tế nên hợp tác cùng nhau và có một quy định có tính quốc tế liên quan đến vấn đề này để đảm bảo quyền lợi cho người nông dân.

WorldWatch không đưa ra được con số ước tính chi phí để thực hiện các đề xuất này là bao nhiêu, tuy nhiên họ tin rằng, sẽ không tốn quá nhiều tiền, và khoản chi lớn nhất là để thuyết phục các nhà làm chính sách ở các nước. Bà Danielle Nierenberg giải thích:

Danielle Nierenberg: *khó để mà đưa ra con số, nhưng những gì mà chúng tôi đưa ra không tốn nhiều tiền, chi phí chính được dùng là để thuyết phục các nhà làm chính sách, các chính phủ tin rằng những đề nghị này đáng được cân nhắc, chúng tôi tin là khi họ thấy thì họ sẽ tin.*

Khi những nhà làm chính sách ở châu Phi nhìn thấy các nông dân áp dụng cách thức này có thể làm tăng thu hoạch, khi họ thấy là người di cư từ nông thôn vào thành thị giảm bởi vì các cách thức đang được áp dụng trong nông nghiệp, giúp người nông dân, làm cho nông nghiệp hấp dẫn với nhiều người hơn, khi họ thấy những điều này thì họ sẽ đầu tư vào đó.

Người đại diện của WorldWatch tin rằng nếu những biện pháp này được áp dụng, con số khoảng 1 tỷ người còn chịu thiếu đói hiện nay trên toàn cầu sẽ được giảm xuống đáng kể trong vòng 5 đến 10 năm tới. Với các đề xuất này, các nhà nghiên cứu của WorldWatch hy vọng sẽ có một khoản tăng đáng kể trong đầu tư nông nghiệp cho các dự án nông nghiệp có hiệu quả và giúp xây dựng nông nghiệp của địa phương.